

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 9 listopada 2011 r.

**Pan
Robert Jeliński
Wójt Gminy Dzierzgowo**

LWA-4101-17-04/2011
P/11/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Dzierzgowie (zwanym dalej *Urzędem*) kontrolę gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej w latach 2009 - 2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 11 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działania Urzędu w zakresie gospodarki ściekami na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, z uwagi na nie udokumentowanie sposobu zagospodarowania 99,19% wytworzonych na terenie gminy nieczystości ciekłych.

1. NIK ocenia negatywnie brak działań Wójta w zakresie nadzoru nad realizacją przez właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe obowiązku ich opróżniania. Uprawnienia Wójta w tym zakresie określa art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.²

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.

Wobec braku kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni (z wyjątkiem jednej oczyszczalni przydomowej dla Szkoły Podstawowej w Dzierzgowie), nieczystości ciekłe gromadzone były w zbiornikach bezodpływowych. Z wytworzonych na terenie gminy w badanym okresie 308,98 tys. m³ do przydomowej oczyszczalni ścieków oraz transportem asenizacyjnym odprowadzono zaledwie 2,51³ tys. m³. Nie udokumentowano sposobu zagospodarowania pozostałych 306,47 tys. m³ (99,19 %) wytworzonych na terenie gminy ścieków.

W kontrolowanym okresie było w gminie od 864 do 867 nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe. Umowę o ich opróżnianie, z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, zawarło jedynie 2 właścicieli.

Urząd nie podjął działań w celu egzekwowania od właścicieli nieruchomości obowiązku, określonego w art. 5 ust. 1 pkt 3b *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, tj. pozbywania się nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami, oraz nie zorganizował zgodnie z art. 6 ust. 6 ww. *ustawy* opróżniania zbiorników bezodpływowych pomimo, że takie działania powinny objąć 99 % z nich.⁴

Wójt nie wydawał decyzji ustalającej obowiązek uiszczenia opłat za zastępczy wywóz nieczystości, zgodnie z art. 6 ust. 7 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Rada Gminy w Dzierzgowie nie podjęła uchwały⁵ w sprawie określenia górnej stawki opłaty za tego typu usługę.

NIK ocenia negatywnie sposób prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych. Zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* Urząd zobowiązany był prowadzić ewidencję zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania. Urząd posiadał niepełną ewidencję zbiorników bezodpływowych założoną w 2006 r., obejmującą 482 nieruchomości, tj. tylko ok. 50% wszystkich wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe.

2. NIK ocenia negatywnie działania Urzędu w celu egzekwowania od przedsiębiorców, posiadających zezwolenie na zbieranie i transport nieczystości ciekłych w gminie, przestrzegania postanowień zawartych w zezwoleniach.

³ W 2009 z 118,4 tys. m³ wytworzonych ścieków do oczyszczalni ścieków i transportem asenizacyjnym odprowadzono - 1,07 tys. m³ (0,90 %), w 2010 r. z 126,02 tys. m³ - 0,94 tys. m³ (0,75%), a w I półroczu 2011 r. z 64,56 m³ - 0,5 tys. m³ (0,78 %).

⁴ 867 właścicieli nieruchomości w 2009 r., 864 - w 2010 r., 866 - w I półroczu 2011 r.

⁵ Przygotowanie projektu uchwały, zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) należy do zadań organu wykonawczego gminy.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy mogły być wykonywane na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta.

W gminie Dzierzgowo, w okresie objętym kontrolą, zezwolenie na odbieranie i transport nieczystości ciekłych posiadało 3 przedsiębiorców. Żaden z nich nie składał miesięcznych informacji o umowach zawartych bądź rozwiązanych oraz nie przekazywał rocznych informacji o ilości odebranych nieczystości ciekłych z terenu gminy, o których mowa w art. 9a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Wójt gminy nie korzystał z uprawnień określonych w ww. ustawie, tj.:

- nie wezwał przedsiębiorców do niezwłocznego zaniechania naruszeń określonych w zezwoleniach (art. 9 ust. 2),
- nie przeprowadził kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy w zakresie zgodności z udzielonym zezwoleniem oraz nie wezwał do przekazywania wymaganych informacji (art. 8b ust.1).

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu, w wyniku których na terenie Gminy Dzierzgowo w 2011 r. rozpoczęto budowę 163 przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina podpisała z Samorządem Województwa Mazowieckiego umowę na dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013 budowy ww. oczyszczalni ścieków.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o :

1. Podjęcie skutecznych działań w celu wyegzekwowania od właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe obowiązku ich opróżniania.
2. Uzupełnienie i wykorzystywanie ewidencji zbiorników bezodpływowych, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 1 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.
3. Przygotowanie i przedstawienie Radzie Gminy projektu uchwały określającej górne stawki opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.
4. Egzekwowanie od przedsiębiorców posiadających zezwolenie na zbieranie i transport nieczystości ciekłych przestrzegania obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 9a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.
5. Kontynuowanie działań celem budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie działając na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na mocy postanowień art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z postanowieniami art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.